

spore hans metoder og hele mentalitet. Det gør han ved selv at tænke i beslægtede baner – en moderne, kritisk skolet udgave af det romantiske ideal om indlevelse. I så henseende er der tale om et vægtigt bidrag til højmiddelalderens lærdomshistorie. Til de mere specielle resultater af udgiverens ihærdige kommentararbejde hører, foruden en række topografiske enkeltheder, Worms påvisning af at Ovids *Fasti* har været den middelalderlige forfatters hovedkilde i de afsnit hvor han gennemgår Roms kvarterer et for et.

Bogen henvender sig, ligesom den middelaldertekst der oversættes, ikke til almindelige Romrejsende, men til alle med interesse for de lange historiske perspektiver og uventede indsigter.

Torben Damsholt

Codex diplomaticus Lubecensis. Lübeckisches Urkundenbuch. IIte Abtheilung. Urkundenbuch des Bisthums Lübeck. 1. Theil. Hrsg. W.Leverkus (1856). (=Veröffentlichungen des Schleswig-Holsteinischen Landesarchiv 35). Neumünster, Wachholtz Verlag. Nachdruck 1994. XXXII, 901 s., 4 tvl.

Schleswig-Holsteinische Regesten und Urkunden. Band 13: Urkundenbuch des Bistum Lübeck. Band 2: 1220-1439. Bearb. von W. Prange. (=Veröffentlichungen des Schleswig-Holsteinischen Landesarchiv 36). Neumünster, Wachholtz Verlag. 1994. XIV, 656 s.

Nærværende udgave rummer diplomer vedrørende biskopperne af Lübeck, domkapitlet i Lübeck, kollegiatstiftet Eutin, samt enkelte beneficier i Lübecks fem sognekirker. Det er planen at føre udgaven frem til Reformationen. Det tredje bind, som må skulle dække tiden fra 1440 til Reformationen, er undervejs, og et fjerde bind, som skal rumme registre, vil siden følge.

Wilhelm Leverkus, storhertugelig arkivar i Oldenburg, fandt i 1836 i Eutin resterne af de lybske bispe- og kapitelarkiver, og kunne i 1856 på grundlag heraf fremlægge det første bind af en udgave af biskoppernes og kapitlets arkiver. I lang tid var det også det eneste bind, men fra 1960'erne har Wolfgang Prange, som bl.a. er kendt som en kyndig udgiver af Schleswig-Holsteinisches Regesten und Urkunden bd. 9-12, arbejdet mere eller mindre intensivt med en fortsættelse. Leverkus var nået frem til 1341, og det blev besluttet at afstå fra en egentlig nyudgave, men i stedet genoptrykke hans udgave. I bd. 2 gives dels en række rettelsel og supplementter til 1. bind, dels en fortsættelse til 1429. Hvor diplomerne tidligere er udgivet i Schleswig-Holsteinischen Regesten und Urkunden, Urkundenbuch der Stadt Lübeck eller i Mecklenburgische Urkundenbuch, gives der blot en regist og en henvisning til disse udgaver. Halvdelen af numrene er dog nytryk.

I modsætning til Leverkus, der forsynede sit bind med et omfattende register, har udgiveren af bd. 2 valgt at koncentrere sig om færddiggørelsen af tekst-udgivelsen. Dette har han i forordet givet overbevisende grunde til, men danske brugere vil formentlig først få fuldt udbytte af værket, når registre foreligger.

Anders Leegaard Knudsen